

## مقاله پژوهشی

مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان  
دوره نهم، شماره دوم، تابستان ۱۳۸۹، ۱۰۶-۹۷

# مقایسه تأثیر ساکشن باز و بسته بر پارامترهای قلبی، عروقی و تهویه در بیماران تحت تهویه مکانیکی

حسین نظمی<sup>۱</sup>، محمدرضا میرجلیلی<sup>۲</sup>، رضا امامی‌مبیدی<sup>۳</sup>

دریافت مقاله: ۸۶/۱۱/۲۱ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۸۷/۹/۹ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۸۹/۱/۲۸ پذیرش مقاله: ۸۹/۲/۲۰

### چکیده

زمینه و هدف: ساکشن، اقدامی ضروری و رایج در بیماران متصل به دستگاه تهویه مکانیکی می‌باشد که به کمک آن ترشحات از دستگاه تنفسی خارج می‌شود. شایع‌ترین عارضه ساکشن، هیپوکسمی است که می‌تواند زمینه‌ساز اختلال ریتم قلب و مرگ گردد. هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی تأثیر ساکشن باز و بسته بر متغیرهای قلبی، عروقی و تهویه در بیماران تحت درمان با تهویه مکانیکی بوده است.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر از نوع توصیفی است که طی زمستان ۱۳۸۶ بر روی ۳۰ بیمار بستری در بخش مراقبت ویژه بیمارستان شهید صدوقی یزد انجام شد. یک دقیقه قبل و بعد از ساکشن، اکسیژن ۱۰۰٪ به بیمار تجویز شد، سپس بیماران به دو روش باز و بسته ساکشن شدند و متغیرهای قلبی، عروقی، تهویه و گازهای خون شریانی اندازه‌گیری و ثبت گردیدند. یافته‌ها: فشار اکسیژن شریانی در دقیقه اول پس از ساکشن باز حدود ۱۵٪ کاهش و فشار دی‌اکسیدکربن شریانی ۴٪ افزایش یافته بود که این افزایش در دقیقه ۵ پس از ساکشن به میزان اولیه برگشت. اما طی روش بسته، فشار اکسیژن شریانی یک دقیقه پس از ساکشن، ۲۱٪ افزایش و فشار دی‌اکسیدکربن شریانی ۳٪ کاهش داشت که این کاهش با روند صعودی تا ۵ دقیقه پس از ساکشن ادامه پیدا کرد. فشار متوسط شریانی در طی روش بسته ۳٪ افزایش در دقیقه اول و در روش باز ۵٪ افزایش نشان داد اما در مورد نبض شریانی تغییر معنی‌داری گزارش نشد.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاضر حاکی از کاهش احتمال هیپوکسمی بیمار بدنبال استفاده از ساکشن به روش بسته در مقایسه با ساکشن باز می‌باشد که خود از عوارضی چون اختلالات ریتم قلبی و حتی مرگ پیشگیری خواهد نمود.

واژه‌های کلیدی: ساکشن باز و بسته، تهویه مکانیکی

۱- (نویسنده مسئول) کارشناس ارشد پرستاری، گروه آموزشی داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی شهید صدوقی یزد

تلفن: ۰۳۵۱-۸۲۲۸۹۲۰، دورنگار: ۰۳۵۱-۸۲۲۴۱۰۰، پست الکترونیکی: Hossin.nazmiah@gmail.com

۲- استادیار گروه آموزشی داخلی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

۳- کارشناس ارشد پرستاری، گروه آموزشی داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی شهید صدوقی یزد